T077 BL VII (44) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q44

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 45 615

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA

QUYEÅN 45

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Hai: VAØO CÖÛA VÖÔNG CUNG (Tieáp theo)

Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, trong thaønh naøy coù ba tröôûng giaû: Moät vò teân laø Thieän döõ, moät vò teân laø Thieän hieäp, moät vò teân laø Giôùi thaéng. Caû ba ñeàu coù ñöùc rieâng maø ñöôïc teân, boá thí roäng raõi neân goïi laø Thieän döõ; noùi lôøi khoâng hö doái neân goïi laø Thieän hieäp; ñöôïc moïi ngöôøi tin phuïc neân goïi laø Giôùi thaéng; kheùo nhaãn chòu khoan dung neân goïi laø Thaéng quang; lìa taâm taø duïc laø thaùi töû Ca-la. Luùc ñoù ôû nöôùc Kieàu-taùt-la cöù vaøo khoaûng sau nöûa thaùng taùm thì coù boïn giaëc muøa thu hoaønh haønh cöôùp phaù ñeå coù nhieàu taøi vaät tuøy yù thoï duïng trong moät naêm, moät ngöôøi trong boïn cöôùp noùi: “Hieän nay trong thaønh naøy tröôûng giaû Thieän hieäp coù nhieàu cuûa caûi nhaát, chuùng ta neân ñeán choã tröôûng giaû noùi raèng: Tröôùc ñaây chuùng toâi coù gôûi choã oâng moät öùc kim tieàn, nay caàn neân ñeán laáy. Neáu tröôûng giaû noùi khoâng coù thì chuùng ta daãn tröôûng giaû Giôùi thaéng ñeán laøm chöùng”, ngöôøi khaùc trong boïn cöôùp noùi: “Tröôûng giaû Giôùi thaéng haù chòu laøm chöùng cho chuùng ta hay sao?”, boïn cöôùp cuøng baøn baïc: “Chuùng ta seõ uy hieáp baét buoäc oâng ta phaûi laøm chöùng”, coù ngöôøi hoûi: “Uy hieáp nhö theá naøo?”, moät ngöôøi noùi: “Tröôûng giaû naøy khi ñi ñaïi tieän thöôøng ñi ñeán choã caùch xa thoân ôû trong röøng, chuùng ta chôø luùc naøo oâng ta ñi, chuùng ta caàm dao beùn nuùp ôû trong buïi raäm, luùc ñoù chuùng ta seõ uy hieáp baét buoäc oâng ta laøm chöùng cho chuùng ta”. Sau ñoù boïn cöôùp y theo keá hoaïch maø laøm, luùc tröôûng giaû Giôùi thaéng ñi ñaïi tieän, boïn cöôùp lieàn uy hieáp noùi raèng: “Neáu thuaän theo lôøi chuùng toâi thì soáng, neáu khoâng thuaän theo thì cheát”, tröôûng giaû hoûi thuaän theo nhö theá naøo, boïn cöôùp noùi: “Tröôùc ñaây chuùng toâi coù gôûi ôû choã tröôûng giaû Thieän hieäp moät öùc kim tieàn, nay muoán laáy laïi nhöng sôï oâng ta khoâng chòu ñöa neân muoán oâng laøm chöùng cho chuùng toâi”, tröôûng

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 45 616

giaû lieàn hoûi laø gôûi thaät hay gôûi hö, boïn giaëc cöôùp noùi laø gôûi hö, tröôûng giaû nghe roài lieàn suy nghó: “Ta thaø chòu cheát chöù khoâng laøm vieäc saùi quaáy naøy, haù traùnh caùi khoå moät ñôøi maø chòu quaû baùo aùc trong voâ löôïng kieáp”, nghó roài lieàn noùi keä: “Thaø giöõ theo phaùp choïn caùi cheát, Khoâng laøm

traùi phaùp ñeå soáng coøn, Giöõ theo phaùp seõ sanh coõi trôøi, Traùi phaùp seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc". Tröôûng giaû noùi keä roài lieàn noùi phaùp yeáu cho boïn cöôùp nghe: "Caùc oâng neân bieát, do ñôøi tröôùc taïo nghieäp aùc laøm nhöõng vieäc löøa doái neân nay tuy ñöôïc thaân ngöôøi nhöng y thöïc thöôøng thieáu thoán. Neáu nay tieáp tuïc laøm aùc nöõa thì sau khi cheát seõ sanh vaøo coõi naøo, tröø ba ñöôøng aùc khoâng coøn nôi naøo khaùc", boïn giaëc cöôùp nghe roài lieàn khôûi loøng tin cuøng ñeán ñaûnh leã tröôûng giaû noùi raèng: "Chuùng toâi ngu si khoâng roõ thieän aùc, muoán phi phaùp vu baùng, nhôø oâng hieåu duï thaâm taâm vui möøng, vaäy nay chuùng toâi neân laøm gì?", tröôûng giaû noùi neân quy y Tam baûo vaø thoï trì naêm hoïc xöù, boïn cöôùp lieàn xin thoï tam quy vaø naêm hoïc xöù roài caùo töø. Vua Thaéng quang coù moät thaùi töû teân laø Ca-la, dung maïo ñoan nghieâm ñöôïc moïi ngöôøi yeâu kính, vaøo ngaøy tröôûng tònh ñeán choã Phaät thoï caám giôùi, sau ñoù ñeán choã yeân tónh nhieáp giöõ thaân taâm. Luùc ñoù coù ma nöõ ñeán khuyeán duï thaùi töû höôûng thoï duïc laïc, thaùi töû noùi: "Ngöôi duøng taâm si meâ hoaëc chuùng sanh, ta trì tònh giôùi khoâng theo ñöôøng taø", ma nöõ bieát thaùi töû yù chí kieân coâ, khoâng toaïi loøng mong caàu neân bieán maát. Luùc ñoù tröôûng giaû Thieän döõ ñeán choã Phaät nghe phaùp, vua Thaéng quang cuõng ñeán choã Phaät, vì toân troïng phaùp neân tröôûng giaû khoâng ñöùng daäy kính leã vua gioáng nhö tröôøng hôïp cuûa hai roàng ôû trong giôùi treân, cho ñeán caâu vua baûo taû höõu khi naøo thaáy tröôûng giaû ñi ra thì truyeàn lònh vua ñuoåi oâng ta ra khoûi nöôùc. Chö thieân voán kính troïng tröôûng giaû, nghe nhaø vua do saân giaän maø noùi lôøi naøy neân töùc giaän phoùng ong ñoäc vaây chích nhaø vua, vua chaïy vaøo cung ong vaãn bay theo chích, sau ñoù vua chaïy ñeán choã Phaät, baïch hoûi Phaät nguyeân do, Phaät noùi roõ nguyeân do vaø khuyeân nhaø vua neân saùm taï tröôûng giaû Thieän döõ, vua nghe lôøi Phaät khuyeân ñeán tröôùc tröôûng giaû noùi lôøi saùm taï vöøa xong thì baày ong bay töù taùn heát, moïi ngöôøi troâng thaáy ñeàu cho laø hi höõu. Sau ñoù vua Thaéng quang baïch Phaät: "Theá toân, con ôû ngoâi vò quoác vöông maø laïi saùm taï moät thöù daân, haù chaúng phaûi laø hi höõu hay sao?", Phaät noùi: "Quaû thaät laø hi höõu"; Thieän döõ cuõng baïch Phaät: "Con ngheøo khoâng coù cuûa, coù chi cho naáy, haù chaúng phaûi laø hi höõu hay sao?", Phaät noùi: "Ñaây cuõng laø ñieàu hi höõu"; luùc ñoù tröôûng

giaû Giôùi thaéng vaø thaùi töû Ca-la cuõng coù maët, Giôùi thaéng lieàn ñem vieäc bò giaëc muøa thu uy hieáp keå laïi vaø baïch Phaät: "Con bò uy hieáp maø vaãn khoâng chòu laøm vieäc saùi quaáy, haù khoâng phaûi laø hi höõu hay sao?", Phaät noùi: "Tuy gaëp maïng naïn maø vaãn giöõ taâm ngay thaúng, ñaây cuõng laø ñieàu hi höõu"; Thaùi töû Ca-la baïch Phaät: "Ma nöõ ñeán duï hoaëc maø con vaãn giöõ giôùi haïnh, haù khoâng phaûi laø ñieàu hi höõu hay sao?", Phaät noùi: "Ngöôøi ôû trong caûnh giaøu sang maø coù theå thoï trì caám giôùi, xa lìa taø duïc thì ñoái vôùi theá gian ñaây laø hi höõu", Phaät do nhaân duyeân naøy noùi keä: "Neáu ngöôøi ñòa vò cao, Saùm taï keû thaáp heøn, Hoaëc laø ít tieàn cuûa, Coù chi ñeàu cho naáy, Duø gaëp phaûi

naïn cheát, Khoâng sanh taâm khi doái, Giaøu coù boû duïc taø, Caû boán ñeàu hy höõu”. Luùc ñoù Thieän döõ, Giôùi thaéng vaø Thaùi töû Ca-la cuøng ñeán tröôùc Phaät hoûi nghóa saâu xa, Phaät tuøy vieäc nhö lyù traû lôøi; vua Thaéng quang khoâng laõnh hoäi ñöôïc neân ñaûnh leã Phaät roài ra veà. Veà ñeán trong cung ngoài choáng caèm vôùi veû lo buoàn, phu nhôn Thaéng man thaáy vaäy lieàn hoûi nguyeân do, vua ñem vieäc treân keå laïi, phu nhôn noùi: “Ñoù laø do vua ít nghe neân khoâng hieåu, khi naøo raûnh roãi vieäc nöôùc nhaø vua neân ñoïc kinh Phaät”, vua noùi: “Nay ta tuoåi giaø khoâng theå ñoïc tuïng, vieäc nöôùc laïi nhieàu khoâng raûnh nghieân cöùu kinh Phaät; neâu phu nhôn Thaéng man vaø phu nhôn Haønh vuõ ñoïc kinh Phaät ban ñeâm thì ta seõ nghe vaø thoï vaên nghóa”. Phu nhôn Thaéng man nhaân dòp ñoù lieàn taâu: “Thieáp sanh ôû nöôùc Kieàu-taùt-la, thaùnh giaû OÂ-ñaø-di cuõng sanh ôû nöôùc aáy, thieáp seõ ñeán choã Thaùnh giaû ñeå thoï kinh”; phu nhôn Haønh vuõ cuõng taâu: “Thieáp sanh ôû nöôùc Ma-kieät-ñaø, thaùnh giaû Xaù-lôïi-töû cuõng sanh ôû nöôùc aáy, thieáp seõ ñeán choã thaùnh giaû ñeå ñoïc tuïng”, vua noùi: “Cöù theo yù muoán cuûa hai ngöôøi”. Sau ñoù vua Thaéng quang ñeán choã toân giaû Xaù-lôïi-töû ñaûnh leã roài baïch raèng: “Phu nhôn Haønh vuõ muoán thoï kinh phaùp nôi toân giaû, xin toân giaû töø bi giaùo thoï”, Xaù-lôïi-töû noùi: “Ñeå toâi ñeán baïch Phaät”, toân giaû lieàn ñeán baïch Phaät, Phaät noùi neân laøm, toân giaû trôû laïi noùi cho vua bieát laø Phaät ñaõ cho pheùp. Keá ñoù nhaø vua ñeán choã cuï thoï OÂ-ñaø-di cuõng baïch nhö treân... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu Phaät ñaõ cho pheùp. Vua ñöôïc hai toân giaû nhaän lôøi roài lieàn trôû veà baùo cho hai phu nhôn bieát, töø ñoù hai toân giaû haèng ngaøy vaøo trong cung giaùo thoï hai phu nhôn.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 45 618

Thôøi gian sau bieân cöông nöôùc cuûa vua Thaéng quang phaûn nghòch, vua sai töôùng soaùi caàm binh ñaùnh deïp nhöng ñeàu bò baïi trôû veà nhö theá ñeán baûy laàn, vua lieàn suy nghó: “Ta phaûi thaân chinh ñaùnh deïp”, nghó roài vua lieàn nghieâm chænh boán binh, ngay trong ñeâm ñoù xuaát binh. Toân giaû Xaù-lôïi-töû kheùo bieát thôøi nghi coøn OÂ-ñaø-di thì khoâng, ban ñeâm nghe tieáng binh maõ lieàn giaät mình thöùc giaác, töôûng laø trôøi saùng lieàn vaøo trong cung, cung nöõ vaøo baùo phu nhôn, phu nhôn voäi maëc aùo sa moûng ra nghinh ñoùn, OÂ-ñaø-di thaáy phu nhôn y phuïc hôû hang neân nhìn chaêm chaêm, phu nhôn caûm thaáy xaáu hoå neân voäi trôû vaøo trong maëc laïi y phuïc khaùc roài môùi trôû ra thoï hoïc. Cung nhôn thaáy vaäy lieàn cuøng baøn taùn: “Tuy vua tín kính nhöng tình khoâng coù giaùn caùch, Bí-soâ khoâng bieát thôøi nghi, trôøi chöa saùng ñaõ ñeán; nhaø vua chöa caát vaät baùu va caùc loaïi baùu khaùc lieàn vaøo trong cung”, OÂ-ñaø-di giaùo thoï xong thì trôøi saùng, sau ñoù phu nhôn sôùt thöùc aên ñaày baùt cho OÂ-ñaø-di, OÂ-ñaø-di nhaän baùt thöùc aên chuù nguyeän cho thí chuû roài ra veà. Ra ñeán cöûa cung gaëp toân giaû Xaù-lôïi-töû vöøa vaøo ñeán lieàn noùi: “Trôøi vöøa tôø môø saùng toâi ñaõ ñeán trong cung giaùo thoï xong vaø nhaän thöùc aên mang veà, toân giaû baây giôø môùi ñeán khoâng phaûi laø quaù treã hay sao”, toân

giaû noùi: “Cuï thoï haõy ra veà, Phaät seõ duyeân vieäc naøy maø cheá hoïc xöù”. Sau ñoù caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy baûo caùc Bí-soâ: “Ngöôøi vaøo trong cung vua coù möôøi loãi: Moät laø khi vua cuøng phu nhôn ñang ôû moät choã, neáu Bí-soâ ñeán phu nhôn lieàn cöôøi thì vua seõ nghi ngôø phu nhôn vaø Bí-soâ ñaõ laøm vieäc xaáu. Hai laø khi Bí-soâ vaøo trong cung maø gaëp luùc phu nhôn mang thai, vua aét seõ nghi ngôø Bí-soâ cuøng phu nhôn ñaõ laøm vieäc xaáu neân môùi coù thai. Ba laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc vua maát vaät baùu, vua seõ nghi ngôø Bí-soâ ñaõ troäm laáy. Boán laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc vieäc cô maät cuûa vua bò tieát loä ra ngoaøi, vua seõ nghi ngôø laø do Bí-soâ tieát loä. Naêm laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc vua ñang giaän thaùi töû maø thay ñoåi chöùc vò, thaùi töû seõ nghi ngôø laø do Bí-soâ saøm taáu. Saùu laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc thaùi töû baát nghóa vôùi vua cha, moïi ngöôøi seõ nghi ngôø laø do Bí-soâ hieåu duï thaùi töû. Baûy laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc ñaïi thaàn maø vua quyù troïng bò bieám truaát, ñaïi thaàn naøy seõ nghi ngôø laø do Bí-soâ saùm taáu. Taùm laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc caùc quan ôû phaäm traät thaáp ñöôïc vua caát nhaác leân thì moïi ngöôøi seõ nghi ngôø laø do Bí-soâ tieán cöû. Chín laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc vua thöôøng ñi chinh phaït,

moïi ngöôøi seõ nghi ngôø laø do Bí-soâ luaän thuyeát. Möôøi laø khi Bí-soâ vaøo trong cung gaëp luùc vua thaéng traän trôû veà maø queân khoâng ban thöôûng cho binh só, moïi ngöôøi seõ nghi ngôø laø do Bí-soâ thuyeát phuïc vua. Do nhaân duyeân naøy neân caùc Bí-soâ khoâng ñöôïc voäi vaøo trong cung hoaëc laøm cho boán binh khoâng an laø ñieàu Bí-soâ khoâng neân laøm”. Nhieáp Tuïng: Phu nhôn cöôøi, thai, baùu, Tieát loä, giaän thaùi töû, Toån, vua truaát, tieán cöû, Thöôøng chinh phaït, ñoaït taøi. Luùc ñoù Phaät cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ maët trôøi chöa moïc, vua doøng Saùt-ñeá-lôïi quaùn ñaûnh chöa caát vaät baùu vaø caùc loaïi baùu maø vaøo trong cöûa cung vua, tröø duyeân khaùc, phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Luùc ñoù Phaät ôû trong Truùc laâm thaønh Vöông xaù baûo caùc Bí-soâ: Trong chaâu Thieäm boä coù hai ñaïi thaønh laãn nhau coù thaïnh suy laø Hoa-töû vaø Thaéng-aâm, khi thaønh Hoa-töû thaïnh thì thaønh Thaéng-aâm suy, ngöôïc laïi khi thaønh Hoa-töû suy thì thaønh Thaéng-aâm thaïnh. Luùc thaønh Thaéng- aâm ñang thaïnh, coù vò vua teân laø Tieân-ñaïo duøng chaùnh phaùp trò nöôùc khieán nöôùc ñöôïc giaøu ñeïp, daân chuùng an vui..., phu nhôn cuûa vua teân laø Nguyeät-quang dung maïo ñoan chaùnh ñöôïc moïi ngöôøi yeâu kính, thaùi töû teân laø Ñaûnh-keá hai ñaïi thaàn cuûa vua teân laø Lôïi-ích vaø Tröø-hoaïn. Luùc ñoù ôû thaønh Vöông xaù nöôùc Ma-kieät-ñaø coù vua teân laø AÛnh-thaéng cuõng duøng chaùnh phaùp trò nöôùc an daân, phu nhaân teân Thaéng thaân laø tuyeät saéc giai nhaân, thaùi töû teân laø Vò-sanh-oaùn, ñaïi thaàn teân laø Haønh vuõ thuoäc quyù toäc cuûa chuûng toäc ñaïi Baø-la-moân. Luùc ñoù vua Tieân-ñaïo ôû thaønh Thaéng-aâm trieäu taäp thaàn daân hoûi raèng: “Coù nöôùc naøo khaùc höng thaïnh an laïc nhö nöôùc cuûa ta

chaêng?", trong chuùng hoäi coù moät ngöôøi buoân baùn ôû nöôùc Ma-kieät-ñaø noùi raèng: "Ñaïi vöông, ôû phöông Ñoâng coù thaønh Vöông xaù thuoäc nöôùc Ma-kieät-ñaø, vua teân laø AÛnh-thaéng, nöôùc naøy cuõng höng thaïnh vaø an laïc nhö nöôùc cuûa ñaïi vöông". Vua nghe roài sanh taâm aùi nieäm ñoái vôùi vua AÛnh-thaéng lieàn hoûi ñaïi thaàn: "Trong nöôùc kia khoâng coù thöù gì?", ñaùp laø khoâng coù vaät baùu, vua lieàn cho goïi chuyeân gia vaät baùu ñeán choïn laáy vaät baùu quyù nhaát, ñöïng trong hoøm vaøng cuøng saéc thö roài sai söù mang ñeán nöôùc Ma-kieät-ñaø ñöa cho vua AÛnh-thaéng vaø noùi raèng: "Töø nay nhaø vua haõy cuøng vua Tieân-ñaïo keát giao thaân höõu, neáu nhaø vua caàn gì vua Tieân-ñaïo seõ giuùp ñôõ". Söù giaû tuaân lònh vua ñeán

trong thaønh Vöông xaù gaëp vua AÛnh-thaéng daâng saéc thö vaø baïch laïi lôøi cuûa vua Tieân-ñaïo, vua AÛnh-thaéng xem saéc thö xong lieàn hoûi caùc ñaïi thaàn: "Trong nöôùc kia khoâng coù thöù gì?", ñaùp laø khoâng coù ñieäp toát, vua lieàn baûo ñaïi thaàn choïn thöù ñieäp thöôïng haûo ñöïng trong röông vaøng roài sai söù mang ñeán trong thaønh Thaéng-aâm ñöa cho vua Tieân-ñaïo cuøng vôùi saéc thö, trong ñoù noùi raèng: "Ñaõ xem thö cuûa ñaïi vöông vaø nhaän ñöôïc traân baûo cuûa quyù quoác, raát tieác laø chöa ñöôïc gaëp maët ñeå baøy toû chaân tình, neáu nöôùc cuûa ñaïi vöông caàn gì toâi seõ giuùp ñôõ". Luùc ñoù vua Tieân- ñaïo xem thö xong raát hoan hæ hoûi söù giaû veà hình daùng vaø taùnh haïnh cuûa vua AÛnh-thaéng, söù giaû taâu: "Vua AÛnh-thaéng töôùng maïo cao lôùn nhö ñaïi vöông, doõng maõnh thích ñích thaân caàm quaân chinh chieán", vua Tieân- ñaïo baûo thôï gioûi nhaát döï theo kích côõ cuûa vua AÛnh-thaéng may moät aùo giaùp coù naêm ñöùc: Moät laø khi trôøi noùng böùc maëc vaøo thaáy maùt laïnh, hai laø dao ñaâm khoâng thuûng, ba laø teân baén khoâng xuyeân qua ñöôïc, boán laø kheùo traùnh caùc ñoäc, naêm laø coù theå phaùt saùng. Sau ñoù gôûi aùo giaùp naøy cuøng saéc thö cho vua AÛnh-thaéng, trong thö noùi: "Nay toâi taêng vua aùo giaùp coù naêm ñöùc, neáu nhôù nghó ñeán toâi thì ñaïi vöông haõy maëc chôù coù cho ai", vua AÛnh-thaéng xem thö xong roài ngaém aùo giaùp, taâm sanh hy höõu lieàn goïi chuyeân gia vaät baùu ñònh giaù trò cuûa aùo giaùp, ngöôøi naøy xem xeùt xong taâu raèng: "AÙo giaùp naøy quaû laø voâ giaù, neáu tính giaù trò thì coù theå laø möôøi öùc kim tieàn", vua nghe roài lieàn suy nghó: "Ngöôøi baïn phöông xa taêng cho ta aùo giaùp voâ giaù, trong nöôùc ta laïi khoâng coù thöù gì saùnh ngang baèng thì laøm sao ñaùp traû". Luùc ñoù ñaïi thaàn Haønh vuõ thaáy nhaø vua ngoài choáng caèm lo nghó lieàn hoûi nguyeân do, vua noùi roõ noåi lo nghó cuûa mình, ñaïi thaàn nghe roài lieàn noùi: "Xin vua chôù lo nghó, trong nöôùc ta coù moät taëng vaät raát toát, ñoù chính laø Phaät Theá toân ñöôïc taát caû höõu tình toân kính, möôøi theá giôùi ñeàu khoâng ai saùnh baèng", vua noùi: "Taëng nhö theá naøo", ñaïi thaàn noùi: "Haõy veõ töôïng Phaät treân moät loaïi ñieäp thöôïng haïng roái sai söù mang ñeán taëng", vua noùi: "Ñeå ta baïch Phaät, Phaät daïy nhö theá naøo ta phuïng haønh theo nhö theá aáy". vua AÛnh-thaéng lieàn ñeán choã Phaät ñem söï vieäc treân baïch Phaät, Phaät noùi:

“Laønh thay dieäu yù, ñaïi vöông neân veõ, caùch veõ nhö sau: Neân veõ chôn dung, döôùi chôn dung vieát Tam quy ñaày ñuû laø töø nay ñeán troïn ñôøi quy y Phaät ñaø, löôõng tuùc trung toân; quy y Ñaït- ma, ly duïc trung toân; quy y Taêng giaø, chö chuùng trung toân. Keá vieát naêm hoïc xöù ñaày ñuû laø khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép, khoâng taø haïnh, khoâng noùi doái vaø khoâng uoáng caùc loaïi röôïu. Keá vieát möôøi hai duyeân sanh löu chuyeån vaø hoaøn dieät ñaày ñuû laø do phaùp naøy coù neân phaùp kia coù, do phaùp naøy sanh neân phaùp kia sanh, töø voâ minh duyeân haønh cho ñeán sanh laõo

töû; do phaùp naøy khoâng neân phaùp kia khoâng, do phaùp naøy dieät neân phaùp kia dieät, töø voâ minh dieät cho ñeán sanh laõo töû dieät. Hai beân chôn dung vieát hai keä tuïng: Ngöôøi neân caàu xuaát ly, Sieâng tu lôøi Phaät daïy, Haøng phuïc quaân sanh töû, Nhö voi xoâ nhaø coû, ÔÛ trong phaùp luaät naøy, Neân tu khoâng phoùng daät, Khoâ ñöôïc bieån phieàn naõo, Döùt heát bôø meù khoå. Veõ xong trao cho söù giaû vaø daën raèng: Khi oâng ñem töôïng veõ naøy ñeán nöôùc ñoù, haõy ôû choã roãng raõi treo côø phöôùn vaø höông thôm roài môùi môû töôïng ra, neáu vua coù hoûi thì neân ñaùp ñaây laø hình töôïng cuûa Theá toân, ngöôøi ñaõ boû ngoâi vò Chuyeån luaân vöông maø thaønh baäc Chaùnh giaùc. Neáu laïi hoûi haøng chöõ döôùi coù nghó gì thì neân ñaùp Quy y Tam baûo laø nhôn xuaát ly; neáu laïi hoûi haøng chöõ keá coù nghóa gì thì neân ñaùp ñaây laø lôøi daïy thoï trì naêm giôùi ñeå ñöôïc sanh thieân; neáu laïi hoûi haøng chöõ keá nghóa gì thì neân ñaùp ñaây laø möôøi hai duyeân sanh noùi roõ ñaïo lyù nhôn quaû luaân chuyeån vaø hoaøn dieät cuûa naêm Ñöôøng trong ba coõi; neáu laïi hoûi hai baøi keä coù nghóa gì thì neân ñaùp ñaây laø keä khuyeân caùc höõu tình neân nöông theo lôøi daïy tu haønh coù theå höôùng ñeán boà ñeà”. Vua AÛnh-thaéng ñaûnh leã Phaät roài ra veà, y theo lôøi Phaät daïy cho veõ chôn dung vaø ghi ñaày ñuû nhöõng lôøi Phaät daïy, duøng höông thôm öôùp toân töôïng, cuoán laïi ñeå trong hoøm vaøng, ñem hoøm vaøng ñeå trong hoøm baïc, keá ñem hoøm baïc ñeå trong hoøm ñoàng roài duøng höông ñieäp thöôïng dieäu goùi kín hoøm ñoàng chôû treân höông töôïng ñöa ñeán thaønh Thaéng-aâm cuøng vôùi saéc thö, trong thö noùi raèng: “Vua taëng cho toâi baûo giaùp hieám coù treân ñôøi, nay toâi hoïa töôïng Theá toân laø baäc toái toân trong ba coõi sai söù mang ñeán, kính mong ñaïi vöông ñích thaân cuùng döôøng. Caùch Vöông thaønh hai traïm röôõi, vua neân cho söûa sang ñöôøng saù trang nghieäm, ñích thaân thoáng laõnh boán binh vôùi côø phöôùn vaø loïng baùu nghinh ñoùn toân töôïng”. Vua Tieân-ñaïo xem thö xong lieàn noåi giaän baûo caùc ñaïi thaàn: “Vua nöôùc Ma- kieät-ñaø khiunh thöôøng ta, ta phaûi nghieâm chænh boán binh ñeán chinh phaït nöôùc Ma-kieät-ñaø”, ñaïi thaàn taâu vua: “Vua nöôùc aáy khoâng theå duøng quoác tín tuøy tieän khinh thöôøng xuùc phaïm ñaïi vöông, ñaïi vöông haõy laøm theo nhö lôøi trong thö ñeán quan saùt, neáu xöùng yù ñaïi vöông thì toát, neáu khoâng xöùng yù thì khôûi binh cuõng chöa muoän”. Vua nghe roài lieán baûo caùc ñaïi

thaàn laøm theo nhö trong thö ñaõ noùi, khi ñeán nôi nghinh ñoùn toân töôïng, môû ra xem thì ñoaøn thöông nhôn cuûa nöôùc trung phöôøng ñeàu chaép tay ñoàng xöôùng leân caâu nam moâ Phaät ñaø. Vua nhìn thaáy toân nghi laïi nghe xöng hieäu Phaät ñaø, loâng treân thaân ñeàu döïng ñöùng lieàn hoûi: “Danh hieäu Phaät ñaø phaùt xuaát töø ñaâu?”, thöông chuû noùi: “Ñaïi vöông, ôû nöôùc trung phöông coù thaønh teân laø Kieáp-tyø-la baïc toát ñoå, vua teân laø Tònh phaïn sanh moät thaùi töû coù ñuû ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp. Thaày töôùng xem töôùng thaùi töû noùi thaùi töû neáu ôû taïi gia seõ laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông, baûy baùu ñaày ñuû, coù moät ngaøn ngöôøi con, haøng phuïc boán chaâu duøng phaùp cai trò; neáu xuaát gia seõ chöùng quaû Voâ thöôïng ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, ngöôøi trôøi goïi laø Phaät ñaø. Ñaây laø chôn dung cuûa Phaät”, nhaø vua laïi hoûi haøng chöõ phía döôùi coù nghóa gì… laïi hoûi caâu keá nghóa laø gì… gioáng nhö ñoaïn vaên treân, cho ñeán caâu vua Tieân-ñaïo nghe thöông chuû noùi veà ñaïo lyù sanh dieät cuûa möôøi hai duyeân sanh, vua nhôù kyõ roài trôû veà cung, ñaàu ñeâm y theo vaên nghóa suy nghó, cuoái ñeâm xaû heát caùc duyeân, ñeán trôøi saùng ngoài kieát giaø ñoan thaân chaùnh nieäm, heä yù hieän tieàn quaùn ñaïo lyù sanh dieät cuûa möôøi hai duyeân sanh: Do phaùp naøy coù neân phaùp kia coù, do phaùp naøy sanh neân phaùp kia sanh… cho ñeán sanh duyeân laõo töû, öu bi khoå naõo, nhö theá thuaàn ñaïi khoå uaån tích taäp sanh khôûi. Do phaùp naøy khoâng neân phaùp kia khoâng, do phaùp naøy dieät neân phaùp kia dieät… cho ñeán sanh dieät thì laõo töû, öu bi khoå naõo ñeàu dieät, nhö theá thuaàn ñaïi khoå uaån tích taäp ñeàu dieät. Luùc ñoù vua Tieân-ñaïo thaáu roõ ñaïo lyù duyeân sanh roài ngay nôi choã ngoài ñöôïc Kieán ñeá chöùng quaû döï löu, vua vui möøng lieàn noùi keä tuïng: “Kính leã Ñaïi y vöông, Kheùo trò laønh taâm bònh, Theá toân tuy ôû xa, Vaãn khieán maét hueä saùng”. Vua lieàn vieát thö cho vua AÛnh-thaéng, trong thö noùi: “Toâi nhôø aân ñaïi vöông bieát coù Tam baûo, ngoä ñöôïc lyù duyeân sanh, ñaõ ñöôïc Kieán ñeá, bieån khoå chìm ñaém coù theå hy voïng ra khoûi, toâi vui möøng bieát bao. Toâi raát muoán ñöôïc gaëp Bí-soâ, xin vua laøm caùch naøo cho hoï ñeán nöôùc toâi”, vua AÛnh-thaéng xem thö xong lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ñem noäi dung böùc thö treân baïch Phaät roài noùi: “Cuùi xin Theá toân töø bi phaùi Bí-soâ ñeán nöôùc ñoù”. Luùc ñoù Theá toân suy nghó: “Ai coù nhaân duyeân vôùi daân chuùng thaønh kia, ñeán ñoù giaùo hoùa ñöôïc nhieàu”, lieàn quaùn bieát thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na coù nhaân duyeân giaùo hoùa neân baûo thaùnh giaû ñi ñeán thaønh Thaéng-aâm giaùo hoùa vua Tieân-ñaïo cuøng quyeán thuoäc vaø daân chuùng nôi

aáy. Thaùnh giaû vaâng lôøi Phaät daïy saùng hoâm sau sau khi thoï thöïc xong lieàn daãn naêm traêm Bí-soâ ñi ñeán thaønh Thaéng-aâm. Vua AÛnh-thaéng lieàn vieát thö baùo cho vua Tieân-ñaïo bieát, trong thö noùi raèng: “Do ñaïi vöông muoán gaëp

Bí-soâ neân Phaät ñaõ sai Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na cuøng naêm traêm Bí-soâ ñeán, ñaïi vöông neân aân caàn nghinh ñoùn töôûng ñoàng nhö Ñaïi sö; ôû trong thaønh nôi choã yeân tónh neân xaây caát moät ngoâi chuøa coù naêm traêm phoøng, ngoïa cuï ñaày ñuû, thöùc aên vaø nhöõng thöù caàn duøng nhaø vua neân lo lieäu tröôùc …", vua Tieân-ñaïo xem thö roài lieàn laøm theo nhö trong thö ñaõ noùi ra nghinh ñoùn caùc Bí-soâ vaøo thaønh, thieát laäp ñaïo traøng thænh Bí-soâ an toïa, luùc ñoù coù voâ löôïng traêm ngaøn ñaïi chuùng vaân taäp, thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na tuøy cô duyeân cuûa quaàn chuùng maø noùi phaùp yeáu khieán ñaïi chuùng ñeàu ñöôïc lôïi hæ hoaëc chöùng quaû döï löu… cho ñeán phaùt taâm thuù höôùng ñaïi thöøa. Trong thaønh Thaéng-aâm coù hai tröôûng giaû Ñeå-saùi vaø Boå-saùi ñeán choã thaùnh giaû baïch raèng: "Thaùnh giaû, nay con muoán xuaát gia trong phaùp luaät kheùo thuyeát giaûng, ôû choã thaùnh giaû tu phaïm haïnh", thaùnh giaû quaùn bieát taâm cuûa hoï ñaõ thuaàn thuïc beøn cho xuaát gia vaø thoï vieân cuï, roài quaùn caên khí cuûa hoï maø noùi phaùp yeáu, caû hai nghe phaùp roài ngaøy ñeâm tö duy quaùn chieáu khoâng bieát moõi meät, ñoaïn tröø taát caû hoaëc chöùng quaû A-la-haùn. Luùc ñoù caû hai lieàn bay leân hö khoâng hieän caùc thaàn bieán nhö thaân tuoân ra nöôùc löûa… roài nhaäp Voâ dö Nieát-baøn, thaân toäc cuûa hoï hoûa thieâu roài thu laáy xaù lôïi xaây thaùp cuùng döôøng. Luùc ñoù vua Tieân- ñaïo haèng ngaøy ñeán choã Thaùnh giaû nghe phaùp yeáu roài trôû veà cung baûo caùc cung nhôn neân ñi nghe phaùp, caùc cung nhôn noùi: "noäi nhôn chuùng toâi khoâng theå ra ngoaøi, neáu Thaùnh giaû Ca-ña-dieãn-na ñöôïc vaøo trong cung noùi phaùp thì chuùng toâi seõ nghe", vua nghe roài lieàn ñeán choã Thaùnh giaû ñaûnh leã baïch raèng: "Caùc cung nhôn muoán ñöôïc nghe phaùp, cuùi xin thaùnh giaû töø bi taïm vaøo trong cung noùi phaùp ñeå hoï ñöôïc toaïi nguyeän", thaùnh giaû noùi: "Ñaïi vöông, Theá toân cheá giôùi khoâng cho Bí-soâ vaøo trong cung noùi phaùp cho ngöôøi nöõ nghe", vua lieàn hoûi ai coù theå vaøo trong cung noùi phaùp cho ngöôøi nöõ, thaùnh giaû noùi laø Bí-soâ ni, vua Tieân-ñaïo nghe roài lieàn vieát thö cho vua AÛnh-thaéng, trong thö noùi: "Caùc cung nhôn muoán ñöôïc nghe phaùp, vua haõy laøm caùch naøo thænh caùc Bí-soâ ni ñeán nöôùc toâi", vua AÛnh-thaéng xem thö xong lieàn ñeán baïch Phaät, Phaät nghe roài lieàn suy nghó: "Bí-soâ ni naøo coù nhaân duyeân vôùi caùc cung nhôn trong thaønh kia, coù theå giaùo hoùa hoï ñöôïc giaûi thoaùt", lieàn quaùn bieát Bí-soâ ni Theá-la coù nhaân duyeân neân baûo Bí-soâ ni Theá-la ñi ñeán thaønh Thaéng-aâm. Bí-soâ ni Theá-la vaâng lôøi Phaät daïy saùng hoâm sau cuøng naêm traêm Bí-soâ ni ñi ñeán thaønh Thaéng-aâm, vua AÛnh-thaéng cuõng nhö tröôùc vieát thö baùo cho vua

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 45
624

Tieân-ñaïo bieát ra nghinh ñoùn vaø xaây caát chuøa ni coù naêm traêm phoøng, thieát laäp ñaïo traøng cho ni thuyeát phaùp khieán ngöôøi nghe ñöôïc ngoä giaûi, phaùt taâm boà ñeà, töø ñoù Bí-soâ ni haèng ngaøy vaøo trong cung thuyeát phaùp cho caùc phi haäu nghe. Vua Tieân-ñaïo gioûi veà ñaøn tranh, phu nhôn Nguyeät-quang gioûi muùa haùt, vua töøng töï tay ñaøn cho phu nhôn muùa, moät hoâm luùc phu

nhôn ñang muùa vua thaáy phu nhôn coù töôùng voâ thöôøng, ñeán ngaøy thöù baûy aét seõ maïng chung, vua thaáy roài lieàn sanh öu naõo khieán caây ñaøn rôi xuoáng ñaát, Nguyeät-quang lieàn hoûi nguyeân do, vua noùi: “Ta thaáy naøng coù töôùng cheát xuaát hieän noäi trong baûy ngaøy seõ cheát neân öu saàu”, Nguyeät-quang baïch vua: “Neáu nhö vaäy thì xin ñaïi vöông phoùng xaû cho thieáp xuaát gia”, vua noùi: “Chuùng ta cuøng laäp lôøi öôùc heïn, ta seõ ñeå naøng ñöôïc toaïi yù. Neáu sau khi xuaát gia ñoaïn ñöôïc phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn thì ta khoâng coøn troâng mong gì; nhöng neáu naøng vaãn coøn kieát hoaëc maø maïng chung, naøng sanh vaøo coõi naøo cuõng phaûi veà baùo cho ta bieát”, Nguyeät-quang ñoàng yù, vua Tieân-ñaïo lieàn daãn phu nhôn ñeán choã Bí-soâ ni Theá-la baïch raèng: “Thaùnh giaû, phu nhôn Nguyeät-quang muoán xuaát gia trong phaùp luaät kheùo thuyeát giaûng, xin Thanh giaû thöông xoùt thu nhaän”, Theá-la noùi: “Laønh thay ñaïi vöông”, noùi roài lieàn cho Nguyeät-quang xuaát gia vaø thoï vieân cuï. Theá-la bieát Nguyeät-quang saép maïng chung neân daïy Nguyeät- quang tu phaùp quaùn voâ thöôøng, Nguyeät-quang vaâng theo lôøi daïy haønh trì, ñeán ngaøy thöù baûy maïng chung sanh leân coõi trôøi Töù ñaïi vöông chuùng. Thöôøng phaùp cuûa chö thieän laø khi môùi sanh leân coõi trôøi thöôøng quaùn ba ñieàu: Töø coõi naøo cheát, hieän sanh vaøo coõi naøo vaø ñaõ töøng laøm nghieäp gì. Luùc ñoù Nguyeät-quang quaùn bieát mình töø coõi ngöôøi cheát, hieän sanh leân coõi trôøi Töù ñaïi vöông chuùng vaø ñaõ ôû trong Phaät giaùo tònh tu phaïm haïnh. Quaùn bieát roài Thieân nöõ lieàn laáy chuoãi anh laïc trang nghieâm thaân vaø hoa trôøi thöôïng dieäu ñi ñeán choã Theá toân kính leã vaø cuùng döôøng. Ñeâm ñoù Thieân nöõ ñeán choã Phaät, aùnh saùng chieáu khaép Truùc laâm raûi hoa cuùng döôøng, ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát phaùp, Phaät quaùn caên cô cuûa Thieân nöõ noùi phaùp khieán chöùng quaû Döï löu, Nguyeät-quang lieàn noùi keä: “Theá giôùi nhôn thieân ñeàu cuùng döôøng, Hay tröø nghieäp hoaëc, sanh laõo töû, Trong traêm ngaøn ñôøi khoù ñöôïc gaëp, Nay con ñöôïc gaëp thaät hy höõu, Con nöông Ñaïi sö tröø kieát hoaëc, Con nay ñaõ ñöôïc nhaõn thanh tònh,

Vöôït qua bieån khoå leân bôø kia, Vaøo ñöôïc thaønh cöùu caùnh Nieát-baøn”. Sau ñoù Thieân nöõ ñeán choã vua Tieân-ñaïo ôû thaønh Thaéng-aâm, vua ñang nguû treân laàu cao, Thieân nöõ khaûy moùng tay ñaùnh thöùc vua daäy, vua thaáy Thieân nöõ thaân quang chieáu saùng neân sôï haõi hoûi laø ai, Thieân nöõ noùi: “toâi laø Nguyeät-quang”, vua baûo Thieân nöõ ñeán cuøng naèm chung, Thieân nöõ noùi: “Ñaïi vöông, nay toâi ñöôïc sanh leân coõi trôøi Töù ñaïi vöông chuùng, coõi trôøi vaø coõi ngöôøi khaùc nhau khoâng theå nguû chung. Neáu vua muoán cuøng ôû chung thì neân xuaát gia, neáu vua ñoaïn tröø heát kieát hoaëc thì toâi khoâng coøn hy voïng, nhöng neáu vua coøn kieát hoaëc sau khi maïng chuùng seõ sanh leân coõi trôøi Töù vöông thieân, chuùng ta seõ gaëp nhau”. Thieân nöõ noùi roài lieàn trôû veà thieân cung, vua nghe roài buoàn vui xen laãn neân suoát ñeâm khoâng nguû, nghó ñeán lôøi Thieân nöõ noùi lieàn muoán xuaát gia. Vua suy nghó: “Ta haõy laäp thaùi töû

Ñaûnh-keá leân ngoâi, giao phoù vieäc nöôùc roài xuaát gia", nghó roài lieàn trieäu hai ñaïi thaàn ñeán noùi raèng: "Hai khanh neân bieát, ta ñoái vôùi Ñaûnh-keá tình thaâm, ñoái vôùi hai khanh nghóa naëng, nay ta muoán xuaát gia nhöôøng ngoâi cho Ñaûnh keá, hai khanh neân khuyeân laøm ñieàu thieän, ngaên laøm ñieàu aùc". Hai ñaïi thaàn nghe roài ñeàu rôi leä, vua baûo Ñaûnh keá: Tröôùc nay con ñeáu nghe theo lôøi ta daïy, nay con neân nghe theo lôøi khuyeân nhaéc cuûa hai ñaïi thaàn duøng phaùp trò nöôùc, ta muoán boû tuïc xuaát gia", thaùi töû nghe roài lieàn khoùc, vua Tieân-ñaïo daën doø xong moïi vieäc lieàn phoå caùo khaép trong daân chuùng bieát, daân chuùng nghe phoå caùo roài nghó ñeán aân ñöùc cuûa vua ñeàu buoàn khoùc. Sau khi laäp thaùi töû leân ngoâi, vua thieát hoäi voâ giaø thí cho sa moân, Baø-la-moân vaø nhöõng ngöôøi ngheøo khoå roài cuøng moät thò giaû ñi boä ñeán thaønh Vöông xaù. Sau khi ñeán thaønh Vöông xaù truï trong moät khu vöôøn taïm nghæ roài baûo thò giaû ñeán choã vua AÛnh-thaéng baùo cho vua bieát, vua AÛnh-thaéng nghe roài lieàn suy nghó: "Vua Tieân-ñaïo laø vua doøng Saùt- ñeá-lôïi quaùn ñaûnh, ta khoâng neân ñeå vua moät mình vaøo thaønh, neân nghinh ñoùn nhaø vua ñuùng theo nghi thöùc", nghó roài vua cho söûa sang ñöôøng saù ñích thaân daãn boán binh ñeán nghinh ñoùn vua Tieân-ñaïo, hai vua cuøng ngoài treân moät thôùt voi vaøo thaønh Vöông xaù. Sau khi vua Tieân-ñaïo taém röûa vaø aên uoáng xong, vua AÛnh-thaéng lieàn hoûi nguyeân do, vua Tieân-ñaïo noùi: "Toâi muoán ñeán choã Phaät caàu xuaát gia vaø thoï vieân cuï, tònh tu phaïm haïnh, chí caàu giaûi thoaùt", vua AÛnh-thaéng nghe roài lieàn nghieâng mình chaép tay noùi: "Laønh thay Phaät ñaø, laønh thay Ñaït-ma, laønh thay Taêng giaø! coù ñaïi oai löïc vaø ñaïi töø bi ñaõ khieán cho vua doøng Saùt-ñeá-lôïi quaùn ñaûnh töø boû ngoâi vò thuø thaéng ñeán choã Phaät caàu xuaát gia, thoï vieân cuï tu haïnh Bí-soâ". Luùc ñoù vua AÛnh-thaéng daãn vua Tieân-ñaïo ñeán choã Phaät,

Phaät ñang noùi phaùp cho voâ löôïng traêm ngaøn töù chuùng, vua AÛnh-thaéng cuøng vua Tieân-ñaïo ñeán ñaûnh leã Phaät roài ñöùng moät beân, vua AÛnh-thaéng baïch Phaät: "Theá toân, ñaây laø vua Tieân-ñaïo ôû thaønh Thaéng-aâm ñi boä ñeán ñaây, muoán xuaát gia trong phaùp luaät kheùo thuyeát giaûng cuûa Nhö lai vaø thoï vieân cuï tu haïnh Bí-soâ. Cuùi xin Theá toân töø bi thu nhaän", Phaät lieàn noùi: "Thieän laïi Bí-soâ, haõy tu phaïm haïnh", noùi vöøa döùt lôøi treân thaân nhaø vua raâu toùc töï ruïng, phaùp phuïc che thaân vôùi baùt treân tay, oai nghi taán chæ nhö Bí-soââ moät traêm tuoåi, töø ñaây Bí-soâ Tieân-ñaïo nöông ôû trong chuùng tu phaïm haïnh. Moät saùng noï, Bí-soâ Tieân-ñaïo vaøo thaønh khaát thöïc, caùc só nöõ nghe bieát ñeàu ñeán chieâm ngöôõng, sau khi ñöôïc thöùc aên roài trôû veà boån xöù thoï thöïc, luùc ñoù caùc quan taû höõu cuûa vua AÛnh-thaéng cuøng ñeán choã Bí-soâ Tieân-ñaïo kính leã vaø noùi keä: "Ñaïi vöông thaønh Thaéng-aâm, Boû traêm ngaøn thaønh aáp, Nay xin thöùc aên thöøa, Haù khoâng khoå nhoïc ö? Tröôùc duøng maâm vaøng roøng, Trang nghieâm baèng caùc baùu, Nay chæ mang baùt söù, Haù khoâng khoå nhoïc ö? Tröôùc aên gaïo traéng thôm, Moùn ngon tuøy sôû thích, Nay aên thöùc

aên thoâ, Haù khoâng khoå nhoïc ö? Tröôùc maëc vaûi Ca thi, Dieäu ñieäp vaø luïa laø, Nay maëc y phaán taûo, Haù khoâng khoå nhoïc ö? Tröôùc ôû cung ñieän ñeïp, Coù raát nhieàu thò veä, Nay moät mình döôùi caây, Haù khoâng khoå nhoïc ö? Tröôùc naèm giöôøng neäm sang, Meàm maïi tuøy tình muoán, Nay naèm phu cuï coû, Haù khoâng khoå nhoïc ö? Tröôùc cuøng Haäu trong cung, Hoan laïc tuøy taâm muoán,

Nay nguû nghæ moät mình,
Haù khoâng khoå nhoïc ö?
Tröôùc côõi voi voâ giaù,
Ngöïa baùu vaø xe vaøng,
Nay chaân khoâng ñi boä,
Haù khoâng khoå nhoïc ö?
Xöa kho taøng ñaày aép,
Thoï duïng tuøy yù muoán,
Nay khoâng coù gì caû,
Haù khoâng khoå nhoïc ö?".
Bí-soâ Tieân-ñaïo nghe roài noùi keä:
"Nhöõng vieäc khoù ñieàu phuïc,
Toâi ñeàu ñaõ ñieàu phuïc,
Khaát thöïc ñeå nuoâi thaân,
Nhö boø mang aùch xe".
Vua AÛnh-thaéng noùi keä:
"Nay ngaøi coù yù gì,
Noùi lôøi öu saàu naøy,
Trong taâm ngaøi muoán gì,
Toâi thaûy ñeàu cung caáp".
Bí-soâ Tieân-ñaïo noùi:
"Nhöõng ngöôøi öa thích phaùp,
Taâm khoâng coù löu luyeán,
Neáu ngöôøi khoâng bieát phaùp,
Töø toái vaøo nôi toái.
Ñaïi vöông neân nghe kyõ,
Nay toâi noùi chaùnh phaùp,
Do hieåu ñöôïc chaùnh phaùp,
Sanh thieân, ñöôïc Nieát-baøn.
Thaân naøy khoâng ñaùng yeâu,
Coù moät ñöùc neân bieát,
Truï caûnh kheùo ñieàu phuïc,

Tuøy taâm lieàn ñöôïc an.
Cho duø soáng traêm naêm,
Maïng soáng roài cuõng heát,
Taïi sao vì vôï con,
Maõi tham aên ñaém cuûa.
Vôï con nhö oan gia,
SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 45
628

Cuûa baùu thöôøng sôï maát,
Nay toâi ñeàu xaû boû,
Giaûi thoaùt caùc öu naõo,
Maïng ngöôøi khi saép heát,
Chuù döôïc khoâng cöùu ñöôïc,
Caùc Thaùnh vaø thaàn tieân,
Khoâng ai choáng cöï ñöôïc.
Tuy trôøi coù oai löïc,
Coõi ñeïp, tuoåi thoï cao,
Khi töôùng suy hieän tieàn,
Phaûi cheát khoâng cöùu ñöôïc.
Caùc vua ñöôïc töï taïi,
Coù oai löïc voâ ñòch,
Tieáng taêm, vaät baùu nhieàu,
Cuoái cuøng cuõng phaûi cheát.
Duø coù tu khoå haïnh,
Duõng maõnh hôn moïi ngöôøi,
Duø nhieàu binh chuùng maïnh,
Haù thoaùt khoûi khoå cheát?
Chaúng phaûi trong bieån, hö khoâng,
Cuõng chaúng phaûi giöõa nuùi ñaù,
Hoaëc ôû baát cöù choã naøo,
Laïi khoâng bò thaàn cheát haïi.
Chaúng phaûi trong bieån, hö khoâng,
Cuõng chaúng phaûi giöõa nuùi ñaù,
Hoaëc ôû baát cöù choã naøo,
Laïi khoâng bò nghieäp löïc haïi.
Cheát roài thaân sình tröôùng,
Da thòt raõ daàn daàn,
Chæ coøn boä xöông traéng,
Coù gì laø ñaùng yeâu,

Boä xöông daàn tieâu taùn,
Coøn laïi ñaàu laâu roãng,
Hình saéc raát ñaùng sôï,
Coøn gì yeâu thích nöõa.
Xöù noùng ôû cung maùt,
Neáu laïnh ôû nhaø aám,
Thöôøng giöõ gìn thaân maïng,
Vaãn khoâng traùnh ñöôïc cheát. Neáu ai laøm ñieàu thieän, Seõ thoï quaû baùo thieän, Vua quan khoâng xaâm haïi, Cho neân sieâng tu phöôùc. Laøm möôøi aùc cheát roài, Vôï con ñeàu khoâng khoùc, Vieäc toáng taùng tuøy nghi, Goïi ñoù laø aùc cheát. Laøm möôøi thieän cheát roài, Vôï con ñeàu nhôù nghó, Toáng taùng ñeàu nhö phaùp, Goïi ñoù laø thieän cheát. Khi sanh moät mình ñeán, Khi cheát moät mình ñi, Töï mình chòu khoå vui, Khoâng ai cuøng chia sôùt. Khi thaàn cheát tôùi baét, Cha con khoâng cöùu ñöôïc, Thaân thuoäc vaø chaâu baùu, Khoâng theå chuoäc maïng ñöôïc. Sanh giaø vaø bònh cheát, Ngaøy ñeâm thöôøng truy ñuoåi, Khoâng theå troán traùnh ñöôïc, Cuoái cuøng vua cheát keùo. Ngöôøi trí thaáy ñieàu naøy, Buoâng xaû caàu xuaát gia, Xa lìa bieån phieàn naõo, Khoâng coøn thoï baøo thai. Toâi boû caùc oaùn khoå, Ñöôïc thaønh taùnh Bí-soâ, Ra khoûi nguïc sanh töû, Thuù höôùng thaønh Nieát-baøn". Vua AÛnh-thaéng nghe Bí-soâ Tieân-ñaïo noùi dieäu phaùp roài cung kính baïch raèng: "Thaùnh giaû, ñöôøng daøi sanh töû khoù thoaùt ly, toâi ôû vöông vò cuøng neáp soáng tòch tónh traùi nhau, chæ coù tuøy hæ, chöa theå thoaùt khoûi raøng buoäc", noùi roài kính leã caùo töø ra veà.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.